

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
АДВОКАТІВ УКРАЇНИ

ЗВІТ

КОМІТЕТУ З ПИТАНЬ АЛЬТЕРНАТИВНОГО
ВРЕГУЛЮВАННЯ СПОРІВ

За 2021 рік

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОМІТЕТ.....	3
2. СКЛАД КОМІТЕТУ.....	4
3. ПРОВЕДЕНІ ЗАСІДАННЯ КОМІТЕТУ ПРОТЯГОМ 2021 РОКУ.....	5
4. ПРОВЕДЕНІ ЗА ІНІЦІАТИВОЮ КОМІТЕТУ ЗАХОДИ ПРОТЯГОМ 2021 РОКУ.....	5
5. ЗАХОДИ (КРУГЛІ СТОЛИ, КОНФЕРЕНЦІЇ, ФОРУМИ ТОЩО), УЧАСТЬ У ЯКИХ ВЗЯЛИ ЧЛЕНИ КОМІТЕТУ.....	9
6. НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ (СТАТТІ, КОМЕНТАРІ, РЕКОМЕНДАЦІЇ ТОЩО), ОПУБЛІКОВАНІ НА САЙТІ НААУ.....	11
7. КІЛЬКІСТЬ ЗАХОДІВ, ПРОВЕДЕНИХ У ВША НААУ.....	11
8. ПІДПИСАНІ МЕМОРАНДУМИ ПРО СПІВПРАЦЮ.....	12
9. ДІЯЛЬНІСТЬ КОМІТЕТУ У СФЕРІ АНАЛІЗУ ЗАКОНОПРОЕКТІВ, ЗАУВАЖЕНЬ, ПРОПОЗИЦІЙ, РЕКОМЕНДАЦІЙ, ЕКСПЕРТНИХ ДУМОК.....	13
10. РОБОТА ЧЛЕНІВ КОМІТЕТУ У СФЕРІ ЗАКОНОТВОРЧОСТІ.....	15

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОМІТЕТ

Комітет з питань альтернативного врегулювання спорів, що діє в складі НААУ є постійно діючим колегіальним дорадчим органом, утвореним за наслідками реформування Комітету з питань медіації відповідно розпорядження Голови НААУ, РАУ №6 від 27.01.2021.

Метою діяльності Комітету є:

- ▶ об'єднання зусиль адвокатської спільноти щодо розвитку в Україні серед адвокатів використання усіх видів альтернативного врегулювання спорів (далі – АВС) та активного залучення адвокатів до застосування альтернативних видів врегулювання спорів;
- ▶ сприяння досудовому та позасудовому порядку врегулювання спорів між клієнтом та іншими особами, враховуючи, що арбітраж, медіація та переговори є різновидами альтернативних способів врегулювання спорів.

Основними завданнями Комітету є:

- ▶ участь у розробці проектів нормативно-правових актів у сфері АВС, пропозицій до них і чинного законодавства з метою удосконалення чинного регулювання цієї сфери та заповнення прогалин у ньому;
- ▶ запровадження в Україні професійної спільноти адвокатів, які будуть спеціалізуватися чи мати додаткову кваліфікацію у сфері АВС;
- ▶ збір та узагальнення судової практики, пов'язаної з механізмами АВС;
- ▶ організація та проведення спільних заходів із судовою владою щодо обговорення судової практики у справах, пов'язаних з арбітражем;
- ▶ підготовка аналітичних і методичних матеріалів для адвокатів у сфері АВС;
- ▶ вивчення зарубіжного досвіду роботи адвокатів у сфері АВС (налагодження співпраці з адвокатами зарубіжних країн, які спеціалізуються у сфері АВС);
- ▶ організація та проведення семінарів, конференцій, тренінгів та інших заходів НААУ, зокрема із залученням адвокатів зарубіжних країн, які спеціалізуються у сфері АВС;
- ▶ забезпечення отримання адвокатами спеціальних теоретичних знань і набуття практичних навиків у сфері АВС іншими способами;
- ▶ розроблення навчальних програм, спрямованих на підвищення кваліфікації адвокатів у сфері АВС;
- ▶ налагодження міжнародної співпраці з інституціями у професійних самоврядних органах адвокатури;
- ▶ налагодження співпраці, у тому числі міжнародної, з арбітражними інституціями та центрами медіації;
- ▶ співпраця з профільними вищими навчальними закладами з метою спільної участі в наукових, дослідницьких та інших програмах і проектах, спрямованих на розвиток АВС в Україні;
- ▶ взаємодія з регіональними органами адвокатського самоврядування з питань, що належать до їх компетенції;
- ▶ взаємодія з органами влади, органами місцевого самоврядування, судами, міжнародними інституціями та юридичними і фізичними особами з метою розвитку АВС в Україні;
- ▶ співпраця з громадськими об'єднаннями з метою підготовки пропозицій щодо вирішення важливих питань, пов'язаних із розвитком АВС в Україні, для їх врахування органами влади у своїй роботі;
- ▶ висвітлення актуальних питань у сфері АВС у засобах масової інформації.

2. СКЛАД КОМІТЕТУ

Головою Комітету була призначена **Перепелинська Олена Сергіївна** розпорядженням Голови Національної асоціації адвокатів України, Ради адвокатів України №6 від 27.01.2021.

До складу Комітету входять адвокати:

1 Друг Олександр Миколайович

2 Клян Анастасія Федорівна

3 Погоріла Софія Олександрівна

4 Поліщук Вікторія Віталіївна

5 Сажко Анна Петрівна

6 Хріпкова Кристина Олександрівна

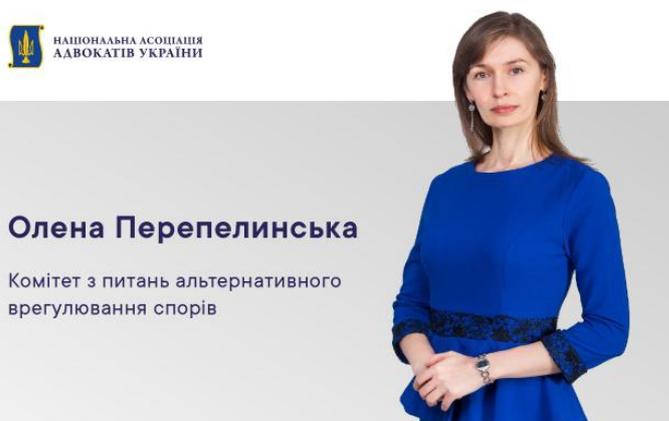
7 Трибой Олег Вячеславович

Комітет з питань медіації реорганізовано у **Комітет з питань альтернативного врегулювання спорів (АВС)**, який займатиметься розвитком усіх видів досудового та позасудового порядку врегулювання спорів.

Зокрема, оновлений Комітет консолідуватиме спільноту адвокатів зі спеціалізацією у сфері альтернативного врегулювання спорів; співпрацюватиме з арбітражними інституціями та центрами медіації; а також готуватиме аналітику, методичні матеріали та огляди судової практики.

Розпорядженням Голови НААУ, РАУ **Головою Комітету з питань АВС призначено адвоката, арбітра, партнера та голову арбітражної практики INTEGRITES – Олену Перепелинську.** До цього майже 5 років Комітет з питань медіації очолював адвокат Владислав Ситюк, який зробив вагомий внесок у розвиток медіації в Україні.

Новопризначена Голова Комітету є членом Міжнародного арбітражного суду Міжнародної торговельної палати (ICC) та Арбітражного суду Ташкентського міжнародного арбітражного центру (ТІАС), Президії Міжнародного арбітражного (третейського) суду «Палата арбітрів», Президентом Української Арбітражної Асоціації, Членом Королівського інституту арбітрів Великобританії (FCIArb), а також членом Глобального Керівного Комітету ініціативи за рівне представлення жінок в арбітражі (ERA-Pledge).

Олена Перепелинська

Комітет з питань альтернативного
врегулювання спорів

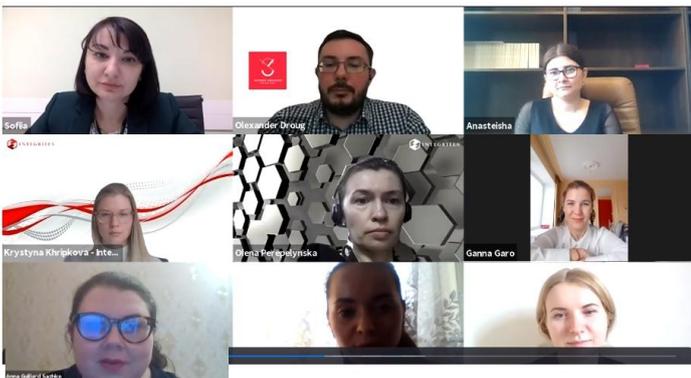
«Один з 10 ключових індикаторів у рейтингу Світового банку *Doing Business – Enforcing contracts*, за яким оцінюються час та витрати для вирішення комерційного спору, а також якість відповідної процедури. Позиції України за цим індикатором безпосередньо залежать як від ефективності судових процедур, так і від успішного використання усіх видів альтернативного врегулювання спорів. Україна намагається покращити цей індикатор через судову реформу, що безумовно потребує багато часу і зусиль. Тому поки ця реформа триває, адвокатська спільнота може сприяти розвитку в Україні досудового та позасудового порядку врегулювання спорів за допомогою АВС, зокрема шляхом більш активного їх використання самими адвокатами та їх клієнтами», — зазначає Олена Перепелинська.

Ближчим часом Комітет з питань АВС зосередиться на аналізі концепції альтернативного вирішення спорів, практичному аспекті його застосування та ефективності у правовій системі України. Комітет відкритий до співпраці з адвокатами і запрошує до участі у своїх активностях.

<https://unba.org.ua/news/6276-naau-spriyatime-rozvitku-al-ternativnogo-vregulyuvannya-sporiv.html>

3. ПРОВЕДЕНІ ЗАСІДАННЯ КОМІТЕТУ ПРОТЯГОМ 2021 РОКУ

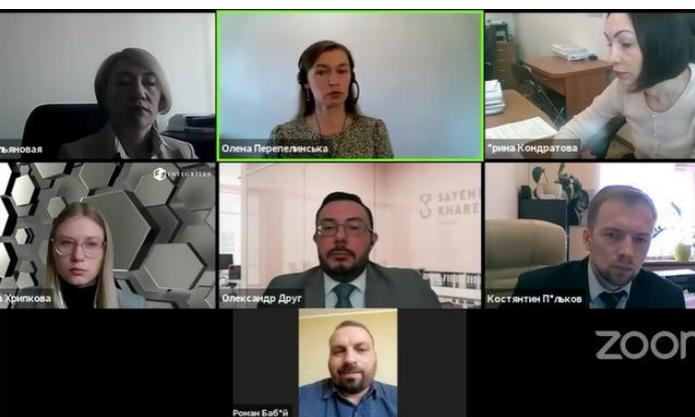
У 2021 році Комітетом проведено загалом 1 засідання.

1 квітня відбулося перше установче засідання Комітету, під час якого члени Комітету запланували свою діяльність на 2021 рік. Зокрема, підписання меморандумів з іноземними організаціями.

4. ПРОВЕДЕНІ ЗА ІНІЦІАТИВОЮ КОМІТЕТУ ЗАХОДИ ПРОТЯГОМ 2021 РОКУ

У 2021 році члени Комітету активно долучилися до організації заходів для адвокатів. Загалом за 2021 рік було проведено 5 заходів, серед яких:

30 квітня за ініціативою Комітету з питань альтернативного врегулювання спорів, що діє в складі НААУ, та у співпраці з Українською Арбітражною Асоціацією (УАА) відбувся круглий стіл на тему «Законопроект №5347: чого очікувати арбітражній спільноті?».

Участь у заході взяли судді Верховного Суду, Касаційного господарського суду Костянтин Пільков та Ірина Кондратова, Голова підкомітету з питань виконання рішень ЄСПЛ та альтернативного розв'язання спорів Комітету ВРУ з питань правової політики Роман Бабій, заступник Голови МКАС при ТПП України Інна Ємельянова та адвокати, члени Комітету з питань альтернативного врегулювання спорів, що діє в складі НААУ, Олександр Друг та Кристина Хрипкова. Модерувала дискусію адвокат, Голова Комітету з питань альтернативного врегулювання спорів, що діє в складі НААУ, та Президент УАА Олена Перепелинська.

4. ПРОВЕДЕНІ ЗА ІНІЦІАТИВОЮ КОМІТЕТУ ЗАХОДИ ПРОТЯГОМ 2021 РОКУ

Під час заходу учасники обговорили три основні напрями змін, які пропонує проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення діяльності арбітражів (реєстр. №5347 від 08.04.2021), а саме: передання судам функцій щодо призначення та відводу арбітрів, реєстрація нових арбітражних установ, розширення переліку арбітражних спорів.

Представники судової влади звернули увагу на відсутність не лише належної процедури для реалізації судами передбачених Законом №5347 функцій, а й на відсутність у ньому положень про фінансування цих нововведень, зауваживши, що прийняття законопроекту у запропонованій редакції навряд чи дозволить зменшити навантаження на судову систему України.

Також учасники висловили занепокоєння, що такий розвиток подій зробить Україну непривабливим місцем арбітражу та перекреслить всі досягнення і здобутки останніх років, які дозволяють говорити, що наразі Україна є безпечним і комфортним місцем арбітражу.

Щодо питання реєстрації нових арбітражних установ експерти висловили сумнів, що такий крок дозволить підвищити інвестиційну привабливість України. З цього приводу представники судової влади, МКАС та арбітражної спільноти зауважили, що ринок міжнародного арбітражу – це міжнародний ринок, і навіть зараз ніщо не заважає сторонам обрати арбітраж в Україні або за її межами за регламентом іноземної арбітражної установи. Сама собою реєстрація нових арбітражних установ не є ознакою чи чинником, що впливає на інвестиційну привабливість. Для того щоб відповідна установа була цікава сторонам, вона повинна мати бездоганну репутацію та напрацьований роками досвід.

Наостанок учасники зазначили, що розширення кола арбітражних спорів, безумовно, є позитивним розвитком українського законодавства.

«Запропоновані зміни не вирішують найбільш проблемні питання у цій сфері, зокрема ті, які пропонувала врегулювати УАА ще в 2019 році, а крім того, в деяких аспектах, навряд чи суттєво змінять існуючі правила», – зазначила наостанок Олена Перепелинська;

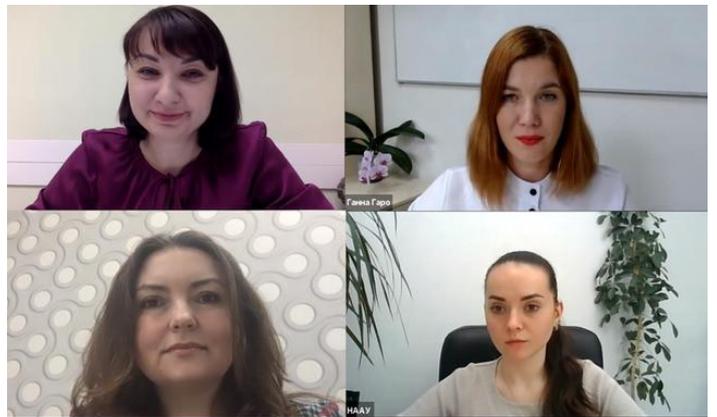
<https://unba.org.ua/news/6549-u-naau-vidbulosya-ekspertne-obgovorennya-neobhidnosti-prijnyattya-zakonoproektu-5347.html>

26-27 травня в рамках діяльності Комітету з питань альтернативного врегулювання спорів відбулася Перша арбітражна конференція Української Арбітражної Асоціації (далі – УАА).

Конференція присвячена питанням доступу до арбітражу, порядку прийняття рішень і питанням доказів в арбітражному процесі.

Під час конференції виступили провідні міжнародні арбітражні юристи, представники арбітражних інститутів, науковці, судді та досвідчені радники з понад 12 різних юрисдикцій, які розказали про найголовніші тренди арбітражу, що впливають на розгляд арбітражних справ в усьому світі.

2 червня у НААУ за ініціативою Комітету з питань альтернативного врегулювання спорів та у співпраці з Комітетом з сімейного права відбувся вебінар на тему «Медіація за участю неповнолітніх у сімейних спорах».

З привітальним словом звернулася до учасників вебінару модераторка заходу, адвокат, сімейний медіатор, Голова Комітету з сімейного права НААУ, лектор ВША НААУ, засновниця ГО «Асоціація сімейних медіаторів України» **Ганна Гаро** та зауважила, що сімейні спори є надто складним і тривалим процесом: «Перш за все це пов'язано з неможливістю та небажанням сторін досягти згоди щодо основних питань – розірвання шлюбу, подальшого виховання та місця проживання спільних дітей, розміру та порядку сплати аліментів, а тому небажання йти на будь-які поступки одне одному». З власного професійного досвіду адвокат розповіла про те, що діти дуже складно переживають сімейні конфлікти: «Для них це руйнування їхнього маленького світу, що може в майбутньому стати причиною негативних психологічних та соціальних наслідків у розвитку особистості дитини. Дуже важливо, щоб батьки мирно, цивілізовано та «екологічно» пройшли через процедуру розлучення. Саме тому усі сімейні медіації ведуться між батьками, в більшості випадків навколо потреб та інтересів дітей».

Як доповідачі участь у заході взяли юрист, сімейний медіатор, медіатор ГО «Партнерство і розвиток» **Оксана Ратушна** та адвокат, член Комітету з питань альтернативного врегулювання спорів, сімейний медіатор, член АСМУ **Софія Погоріла**.

Під час свого виступу **Оксана Ратушна** познайомила слухачів з особливостями роботи сімейних медіаторів у справах за участю неповнолітніх, розкривши поняття медіабельності.

Крім того, медіаторка зазначила, що вирішення сімейних спорів є надемоційним процесом, насамперед для дитини, зокрема, через наявність дисбалансу сил, а саме: вікового, гендерного та рольового (батьки-діти).

Софія Погоріла розповіла про правила передання інформації батькам та форми залучення дитини до процесу медіації, їх стадії, зазначивши таке: «Участь дитини в сімейній медіації можлива в декількох формах, а саме: непряме консультування, коли батьки інформують дитину про проходження медіації, а медіатор знайомить батьків із потребами й реакцією дитини під час перехідного періоду в конфлікті між батьками, а також пряме консультування, яке проводить медіатор без присутності батьків. Така консультація потрібна, коли дитина не може або не хоче сказати про свої бажання в присутності батьків. Крім того, пряме консультування поділяється на консультації за участі дитини разом із батьками та на консультації за участі дитини як сторони конфлікту».

У кінці вебінару експерти поділилися зі слухачами прикладами кейсів з вирішення сімейних спорів за участі неповнолітніх та відповіли на питання, які були задані протягом заходу. Модераторка заходу Ганна Гаро звернула увагу на майбутні курси у ВША НААУ на тему «Застосування навиків медіації у сімейних спорах»;

<https://unba.org.ua/news/6663-u-naau-vidbuvsya-vebinar-prisvyachenij-osoblivostyam-simejnoi-mediacii-za-uchasti-ditini.html>

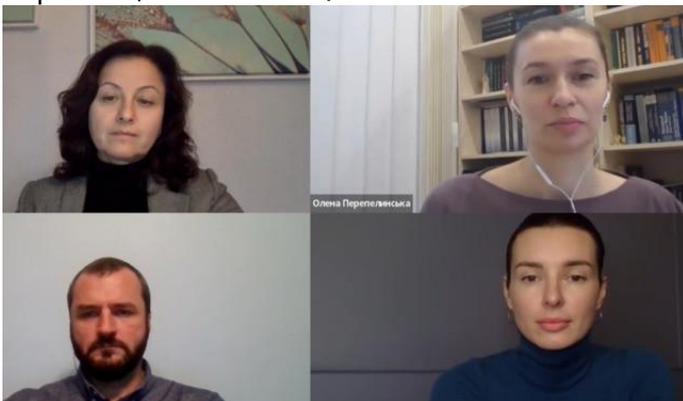
4. ПРОВЕДЕНІ ЗА ІНІЦІАТИВОЮ КОМІТЕТУ ЗАХОДИ ПРОТЯГОМ 2021 РОКУ

14 грудня у НААУ відбувся круглий стіл на тему «ABC в діяльності адвоката: арбітраж, медіація, переговори». Ініціатором заходу виступив профільний Комітет з питань альтернативного врегулювання спорів.

До обговорення долучилися адвокати, лектори ВША, медіатори: **Олег Трибой, Марина Саєнко, Анжела Кричина**. Модерувала дискусію **Олена Перепелинська** – адвокат, арбітр, Голова Комітету.

Учасники круглого столу обговорили особливості та переваги використання різних способів альтернативного врегулювання спорів (ABC) у роботі адвоката, а саме: переговорів, медіації, арбітражу, врегулювання спорів за участі судді. Зокрема, було розвінчано найбільш поширені міфи щодо співвідношення ABC і вирішення спорів по суті у державних судах. Також було розглянуто можливі ролі адвоката у процедурах ABC та переваги, пов'язані з цим.

Особливий інтерес викликали різні питання щодо процедури медіації, адже в день проведення круглого столу було опубліковано Закон України «Про медіацію», який набрав чинності 15 грудня 2021 року.

Запис круглого столу «ABC в діяльності адвоката: арбітраж, медіація, переговори» доступний за посиланням:

[https://www.facebook.com/watch/live/?ref=watch_permalink&v=627269401750564;](https://www.facebook.com/watch/live/?ref=watch_permalink&v=627269401750564)

21 грудня у НААУ за ініціатииви Комітету відбувся круглий стіл на тему «Закон про медіацію у роботі адвоката».

Захід відбувся з метою обговорення змін, які стосуються інституту медіації після підписання Закону України «Про медіацію». Адже медіація – це спосіб врегулювання спорів, у якому сторони вирішують свою проблему за допомогою сторонньої нейтральної сторони (медіатора), який виступає фасилітатором процесу і забезпечує конфіденційність самої процедури врегулювання спору. У рамках медіації сторони самостійно приймають рішення зі свого спору і потім передають юристам на оцінку правомірності такої домовленості.

Під час заходу спікери обговорили документальну базу для проведення медіації, участь адвоката у процедурі медіації, роботу медіатора та питання відповідальності медіатора.

Спікерами заходу виступили:

- ▶ Вікторія Поліщук – член Ради Комітету з питань альтернативного врегулювання спорів, що діє в складі НААУ;
- ▶ Олег Трибой – адвокат, лектор ВША;
- ▶ Марина Саєнко – адвокат, лектор ВША;
- ▶ Анна Зубачова – адвокат, медіатор, лектор ВША;
- ▶ Світлана Стадник – адвокат, медіатор, лектор ВША;
- ▶ Анжела Кричина – адвокат, лектор ВША.

5. ЗАХОДИ (КРУГЛІ СТОЛИ, КОНФЕРЕНЦІЇ, ФОРУМИ ТОЩО), УЧАСТЬ У ЯКИХ ВЗЯЛИ ЧЛЕНИ КОМІТЕТУ

12 лютого 2021 року Голова Комітету Олена Перепелинська взяла участь як спікер у вебінарі на тему «Арбітражний регламент ICC 2021 – Запуск в Україні», що є частиною серії заходів щодо запуску Арбітражного регламенту ICC 2021 та був організований Міжнародним арбітражним судом ICC за підтримки Української Арбітражної Асоціації.

9 березня 2021 року Голова Комітету Олена Перепелинська та член Комітету Кристина Хріпкова виступили спікерами панельної дискусії у вебінарі для членів студентської організації ELSA «Ladies in Law».

16 березня 2021 року Голова Комітету Олена Перепелинська взяла участь у вебінарі, організованому молодіжною організацією Королівського інституту арбітрів (CIArb YMG) “ADR World Tour: Panel on Eastern Europe”.

24 березня та 29 квітня 2021 року член Комітету Кристина Хріпкова модерувала два вебінари (українською та англійською мовами) щодо розбудови кар'єри в міжнародному арбітражі.

9 квітня, 24 травня, 25 червня члени Комітету брали участь у засіданні підкомітету з питань виконання рішень ЄСПЛ та альтернативного розв'язання спорів Комітету ВРУ з питань правової політики. Засідання було присвячене обговоренню поправок до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення порядку утворення та діяльності третейських судів з метою відновлення довіри до третейського розгляду» (реєстр. №3411 від 29.04.2020).

14 квітня 2021 року Голова Комітету Олена Перепелинська була спікером в онлайн конференції “Arbitration and Fraud in Russia & CIS” у сесії “Investigators, tribunals, courts and regulators – where is the future?”.

27 квітня 2021 року Голова Комітету Олена Перепелинська брала участь у вебінарі, організованому Арбітражним інститутом Стокгольмської торгової палати (SCC) «SCC East-West Forum with focus on Russia, Ukraine, Kazakhstan and Caucasus» у сесії «Arbitration in the region from practitioner's perspective».

12 травня 2021 року Голова Комітету Олена Перепелинська взяла участь як спікер в онлайн конференції, організованій Торговою палатою Північної Македонії «Business and arbitration in an era of globalization: challenges and perspectives» у сесії «Legitimacy of International Arbitration»

14 травня 2021 року у межах 5 Міжнародного Фестивалю медіації адвокат, член Комітету Вікторія Поліщук дала майстер-клас на тему «Забезпечення конфіденційності медіації: 15 ризиків та як їх уникнути».

Цього року Вікторія була єдиним представником від України та ділилися практичними аспектами розвитку медіації у нашій країні. Під час свого виступу Вікторія зазначила, що конфіденційність є базовим принципом медіації. Необхідно приділяти особливу увагу аспектам забезпечення конфіденційності, документально зазначати: хто і які має права має під час медіації, а також визначати відповідальність не тільки медіатора, але і сторін договору, які потенційно володіють інформацією, що стала їм відомою під час медіації. Особливу увагу Вікторія приділила ролі третіх сторін під час медіації та практичним аспектам реклами послуг медіаторів.

20 травня 2021 року Голова Комітету Олена Перепелинська взяла участь у вебінарі, організованому міжнародним арбітражним судом «Палата Арбітрів» (Білорусь).

25 травня 2021 року Голова Комітету Олена Перепелинська була спікером в онлайн конференції, організованій CIS Arbitration Forum «CIS-related Disputes: Treaties, Sanctions, Compliance and Enforcement» у сесії «Recent developments in commercial and investment arbitration in the region».

22 липня 2021 року Голова Комітету Олена Перепелинська взяла участь як спікер в онлайн конференції, організованій Ташкентським міжнародним арбітражним судом (TIAC) «MEET THE TIAC COURT OF ARBITRATION AND THE TIAC SUPERVISORY BOARD», а також в онлайн заході, організованому Венесульським відділенням Іспанського арбітражного клубу (CEA Venezuela) «Bondades y riesgos del arbitraje. Un paseo por Europa».

23 липня 2021 року Голова Комітету Олена Перепелинська взяла участь у X регіонального арбітражного конгресі, організованому Перуанським інститутом арбітражу, виступивши на тему «¿Qui debemos tener en cuenta para elegir un buen Tribunal Arbitral?».

24 серпня 2021 року Голова Комітету Олена Перепелинська виступила модератором сесії «Common Law en el arbitraje internacional y su aplicación en países de tradición continental» в межах XV міжнародного арбітражного конгресу, організованого Перуанським інститутом арбітражу.

10-14 вересня 2021 року Голова Комітету Олена Перепелинська взяла участь як тренер і спікер у тренінгу Міжнародної торгової палати для корпоративних юристів (ICC e-Pida training for in house lawyers).

20 жовтня 2021 року Голова Комітету Олена Перепелинська взяла участь як спікер тренінгу, організованого молодіжним крилом Азійського міжнародного арбітражного центру (YAWP AIAC YPG) на тему «Breaking down barriers: a workshop on cross-cultural communication in international arbitration».

29 листопада 2021 року Голова Комітету Олена Перепелинська була модератором онлайн заходу Українського, польського та італійського відділень Іспанського арбітражного клубу (CEA) «Non fungible token and cryptoart: what is the future of disputes?».

3 грудня 2021 року Голова Комітету Олена Перепелинська взяла участь як спікер у міжнародній онлайн конференції, організованій МА(T)С «Палата арбітрів» «Сучасні тенденції та виклики міжнародного арбітражу» з доповіддю на тему «Практика розгляду інвестиційних спорів за участі України / українських інвесторів».

20 грудня 2021 року член Комітету Вікторія Поліщук була спікером на вебінарі «Правове регулювання комерційної медіації в Україні», організованому UNBA у Рівненській області.

6. НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ (СТАТТІ, КОМЕНТАРІ, РЕКОМЕНДАЦІЇ ТОЩО), ОПУБЛІКОВАНІ НА САЙТІ НААУ

9 травня на міжнародній платформі «Медіація Європа Азія» було опубліковану статтю адвоката, члена Комітету Вікторії Поліщук [«Цифрові загрози в онлайн-медіації»](#).

У червні Голова Комітету **Олена Перепелинська** дала інтерв'ю для інтернет-видання «Закон і Бізнес».

«Необхідно ще багато попрацювати, щоб підвищити рівень поінформованості суспільства про АВС».

У процесі розв'язання конфліктів представники бізнесу все частіше обирають медіацію, арбітраж і третейські суди. Це зберігає нерви, економить час і кошти сторін, дозволяє обходити судову систему. Те, наскільки популярні сьогодні альтернативні способи врегулювання спорів та в якому напрямку рухаються законодавство й адвокатура, «ЗіБ» з'ясував під час розмови з головою нещодавно реорганізованого комітету Національної асоціації адвокатів України з питань АВС, адвокатом Оленою ПЕРЕПЕЛИНСЬКОЮ.

Статтю опубліковано на сайті [ЗіБ](#) та на сайті [НААУ](#).

У вересні-жовтні 2021 року вийшла стаття Голови Комітету **Олени Перепелинської** «Changes to Arbitration Rules During the Pandemic», [Ukrainian Journal of Business Law](#).

7. КІЛЬКІСТЬ ЗАХОДІВ, ПРОВЕДЕНИХ У ВША НААУ

За напрямом підвищення кваліфікації адвокатів Комітетом спільно з Вищою школою адвокатури НААУ було організовано низку заходів, а саме:

1. 10 червня 2021 року проведено семінар/вебінар на тему «Арбітраж в роботі адвоката», лектор – Олена Перепелинська.

2. 1 липня 2021 року проведено семінар/вебінар на тему «Особливості арбітражних проваджень за регламентом ICC», лектор-Сергій Мельник.

3. 2 липня 2021 року проведено семінар/вебінар на тему «Особливості розгляду справ в ICAC», лектор – Ольга Костишина.

8. ПІДПИСАНІ МЕМОРАНДУМИ ПРО СПІВПРАЦЮ

21 травня 2021 року за ініціати́ви Комітету було підписано меморандум про співпрацю між НААУ та ГО «Українська Арбітражна Асоціація».

НААУ представляла Голова асоціації Лідія Ізовітова, зі сторони УАА документ підписала **Президент ГО Олена Перепелинська**.

Основною метою меморандуму є співпраця у сфері розвитку арбітражу в Україні та сприяння створенню позитивного іміджу України як місця арбітражу, а саме: формування спільних пропозицій до законопроектів, що стосуються арбітражу, проведення спільних заходів, обмін інформацією та ідеями щодо розвитку, об'єднання зусиль щодо ширшого використання арбітражу в Україні та широкої участі в міжнародних арбітражах українських адвокатів.

Сторони погодилися проводити спільну діяльність щодо вдосконалення чинної законодавчої бази та формування ефективної арбітражної політики на засадах законності та верховенства права. Проводитимуть консультації з метою вироблення узгодженої позиції щодо законопроектів у питаннях, що стосуються арбітражу, із залученням фахівців НААУ, зокрема Комітету з питань альтернативних урегулювань спорів та членів УАА.

Крім того, НААУ та УАА домовилися обмінюватись інформацією про плани, проекти і програми, будуть проводити спільні вебінари, онлайн виступи, конференції, семінари, круглі столи та інші публічні заходи.

9. ДІЯЛЬНІСТЬ КОМІТЕТУ У СФЕРІ АНАЛІЗУ ЗАКОНОПРОЕКТІВ, ЗАУВАЖЕНЬ, ПРОПОЗИЦІЙ, РЕКОМЕНДАЦІЙ, ЕКСПЕРТНИХ ДУМОК

У квітні НААУ за ініціативою Комітету з питань альтернативного врегулювання спорів було здійснено правовий аналіз проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення порядку утворення та діяльності третейських судів з метою відновлення довіри до третейського розгляду» (реєстр. №3411 від 29.04.2020).

Зазначеним законопроектом пропонується внесення змін до положень Закону України «Про третейські суди» та Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань». Крім того, метою законопроекту №3411 є «відновлення довіри до третейських судів», «розвантаження судової системи», підвищення «рівня підтримки третейського вирішення спорів в Україні».

Голова Комітету з питань альтернативного врегулювання спорів, адвокат Олена Перепелинська звернула увагу: «Законопроект №3411 пропонує наділити Третейську палату важливими повноваженнями контролю щодо третейських судів, не пропонуючи водночас заповнити існуючі прогалини та не враховуючи неможливість організувати задеклароване третейське самоврядування в принципі. Наявні в законі механізми відкривають широке поле для зловживань. А можливість паралельного створення кількох Третейських палат може породити багато проблем та правової невизначеності для розвитку третейського розгляду в Україні, що, очевидно, не дозволить досягти задекларованої мети законопроекту».

За результатами проведеного аналізу НААУ дійшла до висновку, що Законопроект №4311 не вирішує питання, котрі стосуються проблеми статусу Третейської палати України та міжнародної практики.

Крім того, прийняття запропонованих змін може нести більш негативний ефект на функціонування третейських судів, аніж залишення існуючих положень про Третейську палату без змін, хоча вони в цій частині і не працюють.

У травні за результатами проведеного Комітетом з питань альтернативного врегулювання спорів, що діє в складі НААУ, правового аналізу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення діяльності арбітражів» (реєстр. №5347 від 08.04.2021) НААУ дійшла висновку, що ухвалення Законопроекту №5347 негативно вплине на розвиток арбітражу в Україні.

Із пояснювальної записки до Законопроекту №5347 відомо, що після його ухвалення виникне потреба майбутнього вдосконалення законодавства, яке регулює утворення та діяльність постійно діючих арбітражних установ.

30 квітня 2021 року НААУ за ініціативою Комітету з питань АВС, у співпраці з Українською Арбітражною Асоціацією провели круглий стіл на тему

«Законопроект №5347: чого очікувати арбітражній спільноті?», участь у якому взяли і представники судової влади, арбітражної спільноти та МКАС при ТПП України.

За наслідками проведеного обговорення НААУ вважає, що це питання має вирішуватися комплексно і системно з урахуванням як існуючих проблем, так і історичного досвіду України. Водночас, на думку НААУ, Законопроект №5347 не відповідає цим критеріям.

З огляду на це НААУ не підтримує запропоновані зміни, що стосуються регулювання визначення спорів, які можуть бути передані на вирішення міжнародного комерційного арбітражу. Ухвалення Законопроекту №5347 зробить Україну непривабливим місцем арбітражу та перекреслить усі досягнення і здобутки останніх років, які дозволяють говорити, що наразі Україна забезпечує безпечні та комфортні умови для вирішення міжнародних комерційних спорів у міжнародному комерційному арбітражі.

У НААУ готові до проведення більш детального обговорення Законопроекту №5347.

Більш детально з правовою позицією НААУ можна [ознайомитися тут](#).

10. РОБОТА ЧЛЕНІВ КОМІТЕТУ У СФЕРІ ЗАКОНОТВОРЧОСТІ

(підготовка пропозицій з удосконалення законодавства: ким підготовлено, які проекти/законопроекти аналізувалися, висновки)

Комітет представив коментарі до законопроектів №№5347 та 3411.

9 квітня, 24 травня, 25 червня члени Комітету брали участь у засіданні підкомітету з питань виконання рішень ЄСПЛ та альтернативного розв'язання спорів Комітету ВРУ з питань правової політики. Засідання було присвячене обговоренню поправок до другого читання проекту Закону "Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення порядку утворення та діяльності третейських судів з метою відновлення довіри до третейського розгляду" (реєстр. №3411 від 29.04.2020).

